

**Sağlık Çalışanlarına Karşı Şiddet ve Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde
alınan önlemler
(Dr.Ersin Arslan'ı anma günü nedeniyle yayınlanmıştır)**

Bilindiği gibi son yıllarda hekimlere ve sağlık çalışanlarına yönelik şiddet olaylarında bir artış söz konusudur. Bu artışın %50-%87 oranında olduğu tahmin edilmektedir. Diğer iş yerlerine göre sağlık kurumları 16 kat daha fazla risk altındadır. Bu olayların sadece yaralanma gibi ciddi olanları şiddet olarak algılanmakta ve çok az bir kısmı kayda alınmaktadır. Bu nedenle şiddet olaylarının gerçek sıklığı bilinmemektedir. Sağlık kurumlarındaki şiddet süreci geçen yıl 17 Nisan günü Gaziantep'de göğüs cerrahisi uzmanı Dr. Ersin Arslan'ın ölümü ile sonuçlanmıştır. Bu olaydan sonra konu etkin bir şekilde kamuoyunun gündemine gelmiş ve TBMM'de bir araştırma komisyonu kurulmuştur.

Şiddet olayları en çok acil servislerde yaşanmakta, başta pratisyen hekimler, asistanlar ve hemşireler olmak üzere tüm sağlık çalışanları sözel/fizikse şiddete maruz kalabilmektedir. Genel olarak şiddet gösterenlerin eğitim seviyesi düşük 21-30 yaşları arasındaki erkekler, alkol veya madde kullananlar, yasal sorunlar yaşayan veya tutuklanma öyküsü olanlar, psikiyatrik ve nörolojik problemi olanlar, daha çok hasta yakınları, daha az oranda hastalar olduğu bilinmektedir. Sağlık kurumlarındaki şiddetin arka planında hekimlerin ve diğer sağlık personelinin uygun olmayan fiziksel ve çalışma koşullarında ve yoğun olarak çalışması, hekimlerin hastalarına yeterli süre ayıramamaları ve yeterli bilgi verecek durumda olmamaları, hekime güvenmeyen (güvensizleştirilen) hekime-(insana) karşı olan saygısını yitirmiş ve beklentisi yüksek, sabırsız, her hakkı kendinde gören hasta ve hasta yakınları bulunmaktadır. Sağlık çalışanları hem eğitim sürecinde hem de çalışma hayatında şiddete maruz kalma riski, kendisini şiddetten nasıl koruyacağı ve hastalarla iletişim konusunda yeterli eğitimi almamaktadır.

Sağlık kurumlarındaki şiddete karşı hasta ve sağlık çalışanı düzeyinde, hastane düzeyinde ve ülke düzeyinde yasal önlemler alınma ihtiyacı bulunmaktadır. Hastayı yakından gözlemlemek, detaylı öykü almak, hastaya yaklaşımda stresle baş etme yöntemlerini öğrenmek ve iletişim becerileri konusunda eğitim almak, hastaların ve/veya yakınlarının yeterli bir şekilde bilgilendirilmesi ilk yapılacaklar arasındadır. Hastane düzeyinde ise hastanelerin özellikle bekleme salonları olmak üzere fiziksel koşullarının, düzeltilmesi ,etkili güvenlik eğitimleri,24 saat alan içi güvenlik sağlanması, güvenli kapılar, metal detektörler, kontrol noktaları, kameralar, panik alarmları gibi donanımların sağlanması, acil servislerde girişlerde arama yapılması gibi önlemler alınmalıdır. Bütün bunların ötesinde ise hekimleri aşağılayan ve güvensizleştiren haberlere medyada yer verilmemesi, hekimlerin ve diğer sağlık çalışanların haklarını güçlendiren yasal düzenlemelerin yapılması ve ceza kanunundaki eksikliklerin giderilmesi gereklidir.

Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Üniversite hastanesi olarak, hasta ve hasta yakınları kaynaklı şiddet riskini karşı çalışanlarımıza en üst düzeyde destek sağlamak için çalışmalar içindeyiz. Bu kapsamda;

1. Başhekimlik bünyesinde bir başhekim muavinin sorumluluğunda "Çalışan Hakları ve Güvenliği" birimi kurulmuş ve "Beyaz kod

uygulaması” çerçevesinde olaylara anında müdahale imkanı sağlanmıştır.

2. Hastanemizde bir çalışan tehdit ve/veya saldırıya uğradığında güvenlik birimleri anında müdahale edecek ve bütün süreç hastane güvenlik Amirliği tarafından sahiplenilecektir.
3. Saldırıya uğrayan çalışmamız adli mercilere başvuruda bulunmak istediğinde adli rapor sürecinde Adli Tıp Anabilim Dalı gerekli yardımı sağlayacak, gerekli durumlarda Kocaeli Emniyet Müdürlüğü’nün desteği ile şiddet mağdurlarının ifadesinin hastane polis biriminde alınması sağlanacaktır. İfade alma aşamasında hastane avukatımız sağlık çalışanlarına eşlik edecektir.
4. Konu mahkeme savcılık ve mahkemeye iletildiğinde ise Kocaeli Barosu ile 17 Nisan 2013 tarihli aşağıdaki protokol gereğince gerekli avukat desteği sağlanacaktır.

Amacı insanlara yardım ve tedavi olan hekimlerin ve diğer sağlık çalışanlarının güvenli koşullarda çalışmak istemesi ve olabilecek şiddetin önlenmesi için gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını istemeleri en doğal haklarıdır. Geçen yıl kaybettiğimiz ve anısı önünde sevgi ile eğildiğimiz Dr.Ersin Arslan’ın yiten yaşamının etkili önlemlerin alınmasına vesile olmasını diliyoruz.

17 Nisan 2013

Saygılarımla
Prof.Dr.Şükrü Hatun
Koacaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dekanı

Sağlık Çalışanlarına Yönelik Şiddet Konusunda KOÜ Tıp Fakültesi ve Kocaeli Barosu Arasında Düzenlenen Protokol

Taraflar

Madde 1 - İş bu protokolün tarafları Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı ve Kocaeli Baro Başkanlığı' dır.

Amaç

Madde 2 - Ülkemizde " şiddet olgusu " her alanda yaşanan bir sorun haline gelmiştir. Şiddet artık görevlerini yapan sağlık çalışanları, avukatlar ve diğer meslek sahiplerine yönelmekte ve bu tür şiddet olaylarında ciddi bir artış olduğu görülmektedir. Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Kocaeli Barosu her alandaki şiddetin engellenmesi, şiddet davranışlarının toplumda meşru görülmesinin ve özendirilmesinin önüne geçebilmek amacıyla kurumsal anlamda işbirliği yapmaya karar vermişlerdir.

Konu

Madde 3 - İş bu protokolün konusu çalışma ortamlarında ve diğer ortamlarda yaşanan şiddetin engellenmesi amacıyla kamuoyunu bilgilendirici duyurular yapılması, eğitim çalışmalarının yürütülmesi, şiddet olayları karşısında güvenlik birimlerinin erken ve etkili müdahalesinin sağlanması, mağdurlara tıbbi ve hukuki destek sağlanmasıdır.

Koşullar

Madde 4 -

- Her iki kurumun temsilcilerinin katılımı ile " Şiddete Karşı Destek Komisyonu " oluşturulacaktır.
- Bu komisyonun yürütücülüğünde şiddet, şiddet davranışları karşısında alınacak önlemler, tıbbi ve hukuki adımlar konularında çalışmalar yapılacak, ortak broşürler, afişler hazırlanacak, toplantılar ve eğitimler düzenlenecektir.
- Şiddet ve/veya tehdit ile karşılaşan sağlık çalışanları ile bilgiler olayı izleyen saatlerde hastane başhekimliği tarafından Kocaeli Barosu yetkililerine bildirilecektir. Olayla ilgili acil eylem planı ile süreçle ilgili atılacak adımlar "Şiddete Karşı Destek Komisyonu" ile birlikte planlanacaktır.
- Çalışma ortamlarında yaşanan şiddet olayları ile ilgili hukuksal konularda sağlık çalışanlarının eğitimine destek olacak ortak programlar düzenlenecektir.
- Şiddet mağdurlarının talepleri halinde hukuki süreçleri izlemek üzere Kocaeli Barosu tarafından hukuki yardım verilecektir.
- Şiddetin önlenmesi için gerekli diğer bütün etkinlikler işbirliği halinde yapılacaktır.

Yürürlük

Madde 5 - İş bu protokol 17 Nisan 2013 Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Şükrü HATUN ve Kocaeli Barosu Başkanı Av. M. Tamer SOLAKOĞLU tarafından imzalanarak yürürlüğe girmiştir.

Prof. Dr. Şükrü HATUN
Kocaeli Üniversitesi Tıp Fakültesi
Dekani

Av. Mehmet Tamer SOLAKOĞLU
Kocaeli Barosu Başkanı